

Asia: VN/17361/2021

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi valtionavustuksesta eräisiin julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon covid-19-kustannuksiin

Lausunnonantajan lausunto - Asetusta koskevat kysymykset

1. Onko avustuksen määräytymistä ja laskentatapaa koskevat lähtökohdat mielestänne perusteltuja ja tarkoituksenmukaisia? (Erityisesti: avustuksen määräytyminen laskennallisesti toiminnan volyymia kuvaavien tietojen perusteella, yksikkökorvauksen tason määrittämistä koskevat periaatteet, mahdollisuus harkinnanvaraiseen lisäävustukseen)

Koronakustannukset tulee maksaa kunnille täysimääräisinä, ei perustelumuistioloennoksessa esitettyinä prosenttiosuuksina tai muutoin laskennallisesti supistettuina summina. Erityisesti testaamisesta syntyneet kustannukset tulee maksaa kokonaisuudessaan. Koronan aiheuttamat kustannukset kunnalle ovat käytännössä ylimääräisiä, sillä muun palvelutuotannon oletetaan toimivan testaamisesta, jäljittamisestä ja rokottamisesta huolimatta kuten normaaliaikana, eikä esimerkiksi hoitotakuusta ole ollut lupa joustaa. Esimerkkeinä lisäkustannuksista testaamisen, jäljittämisen, rokottamisen ja sairaalahoidon lisäksi ovat mm. henkilöstölle maksetut erilliskorvaukset, ylityökorvaukset, tilapäisen henkilöstön palkkakustannukset, rokottamiseen ja näytteenottoon järjestettyjen tilojen vuokrat, erilaiset suojainhankinnat sekä korostettua hygieniää edellyttävän siivouksen kustannukset. Nämä tulee huomioida riittävällä tavalla valtionapuviranomaisen määrittämällä korvaustaksalla.

2. Onko avustuksen saajatahoa koskeva sääntely (3 §) toimivaa? Jos ei, miten muuttaisitte sitä?

Kyllä

Kommentit

-

3. Onko testaukseen myönnettävää avustusta koskeva sääntely (5 § ja 9 §) toimivaa? Jos ei, miten muuttaisitte sitä?

Ei

Kommentit

Erityisesti testaamisesta syntyneet kustannukset tulee maksaa kunnille kokonaisuudessaan. Siinä ei tule käyttää perustelumuistiolunonnoksessa esitettyinä prosenttiosuutta (40-65 %). Syntyvä kustannus kunnalle on täysimääräisesti ylimääräistä, koska muun palvelutuotannon tulee toimia

testaamisesta, jäljittamisestä ja rokottamisesta huolimatta. Em. syystä on ollut tarve mm. palkata ylimääräistä henkilöstöä. Kaarinassa näytteenottoa tehdään seitsemän päivää viikossa, kaikissa kunnissa näin ei toimita. Lisäksi muissa kunnissa testillä käyvien kuntalaisten kuntalaskutus ei näy suoraan kunnan omissa kustannuksissa ennen kuin lasku toisesta kunnasta saapuu.

Mitä tekijöitä valtionapuviranomaisen tulisi mielestänne erityisesti huomioida testauksen yksikkökorvausta määrittäessään?

-

4. Onko jäljittämiseen myönnettävää avustusta koskeva sääntely (6 § ja 9 §) onnistunut? Jos ei, miten muuttaisitte sitä?

Ei

Kommentit

-

Mitä tekijöitä valtionapuviranomaisen tulisi mielestänne erityisesti huomioida jäljittämisen yksikkökorvausta määrittäessään?

Tartuntojen määrä ei kuvaa yksiselitteisesti jäljitystyön määrää, koska altistuneiden määrä vaihtelee, ja vaatii paljon työtä erityisesti tapauksissa, joissa altistuneita on paljon. Positiiviseksi todettujen henkilöiden altistamien henkilöiden lukumäärä vaihtelee merkittävästi, mutta esimerkiksi koulu- ja päiväkotien tapauksissa altistuneita on usein ollut melko paljon varotoimista huolimatta. Tästä syystä korvauksen yksikkösummassa tulee huomioida tämä jäljittämisen altistuneiden määrä. Lisäksi tulee huomioida muunkielisten osuus, sillä heidän jäljittäminen ja ohjeiden antaminen on keskimääräisesti enemmän aikaa vievää ja vaatii myös tulkkauspalvelun käyttöä. Lisäksi huomioitavaksi tulee sosiaalihuollollinen tarve, kuten ruoka-avun järjestäminen ja muun elämän tuki, kuten eristykseen määrättyjen vointipuhelut, eristyksen aikana. Jäljittäminen on käytännössä kokopäiväistä työtä, jonka pitää tapahtua mahdollisimman nopeasti positiivisen testituloksen saamisen jälkeen. Jäljittämisen onnistuminen ja siten siihen kiinnitetty henkilöresurssi ovat epidemian hillinnän kannalta aivan keskeisiä. Toisin sanoen jäljittämisen yksikkösumman tulee olla riittävän suuri, joka huomioi edellä mainittuja asioita, jolloin ei ole perusteltua leikata yksikkökorvausta perustelumuistiolunonnoksessa esitetyllä tavalla.

5. Onko rokottamiseen myönnettävää avustusta koskeva sääntely (7 § ja 9 §) toimivaa? Jos ei, miten muuttaisitte sitä?

Kyllä

Kommentit

-

Mitä tekijöitä valtionapuviranomaisen tulisi mielestänne erityisesti huomioida rokottamisen yksikkökorvausta määrittäessään?

Rokottamisen yksikkökorvauksen määrittelyssä tulee huomioida rokottajien rekrytoinnin vaikeus ja siitä syntyvät lisäkustannukset. Rokotteiden antaminen on vaatinut paljon suunnittelua + rokottajien rekrytointia rokotteiden saatavuuden mukaisesti. Rokottajia on pitänyt rekrytoida ja palkata organisaation ulkopuolelta ns. keikkalaisina, jolloin heidät täytyy perehdyttää työhön.

Käytännössä rokottaminen on vaatinut oman yksikön luomista. Lisäksi omalle henkilökunnalle on pitänyt maksaa lisiä, jotta rokottamiseen on löytynyt tarvittava määrä väkeä.

Perustelumuistiolounnoksessa esitetty ajatus siitä, että rokottamiseen kuluva henkilöstökustannus olisi syntynyt joka tapauksessa, ei siis pidä paikkaansa. Rokottaminen sekä tartunnan jäljitys ovat käytännössä täysin uusia yksiköitä. Lisäksi työterveyshuollolle maksettava korvaus henkilöstön rokottamisesta tulee huomioida. Lisäksi tilavuokrat ja niihin liittyvät tietoliikenne ratkaisut, postituskulut sekä siivouskustannukset on huomioitava, jotka ovat myös täysin ylimääräisiä kustannuksia.

6. Onko hoidon kustannuksiin myönnettävää avustusta koskeva sääntely (8 § ja 9 §) toimivaa? Jos ei, miten muuttaisitte sitä?

Kyllä

Kommentit

-

Mitä tekijöitä valtionapuviranomaisen tulisi mielestänne erityisesti huomioida covid-19-taudin hoidon yksikkökorvausta määrittäessään?

-

7. Onko harkinnanvaraista osaa koskeva sääntely (11 §) toimivaa? Jos ei, miten muuttaisitte sitä?

Kyllä

Kommentit

-

8. Onko avustushaun aikataulua koskeva sääntely (13 §:ssä) toimivaa? Jos ei, miten muuttaisitte sitä?

Kyllä

Kommentit

-

9. Mitä muuta haluaisitte lausua asetusluonnoksesta?

-

Covid-19-testaus

1. Mikä on yhden PCR-testin kustannus, kun ottaa huomioon näytteen oton, näytteen kuljettamisen sekä sen analysoinnin kustannukset?

70-99e

2. Mikäli arvioitte alueenne keskimääräisien kustannuksien olennaisesti poikkeavan STM:n keskimääräisestä covid-19 testauksen arviosta (80-90 euroa/testi), mitkä erityispiirteet vaikuttavat arvionne mukaan tähän?

Syntyvä kustannus kunnalle on täysimääräisesti ylimääräistä, koska muun palvelutuotannon tulee toimia testaamisesta, jäljittamisestä ja rokottamisesta huolimatta. Em. syystä on ollut tarve mm. palkata ylimääräistä henkilöstöä, maksaa erilliskorvauksia ja tehdä erilaisia tilajärjestelyjä.

Mikä on alueenne lisäkustannusten prosentuaalinen osuus covid-19 testauksen kokonaiskustannuksesta?

> 81 %

4. Pystytekö toimittamaan valtionavustushakemuksen yhteydessä luotettavan tiedon hakijan kustannusvastuulle jääneiden covid-19-testien määrästä vuodelta 2021?

Kyllä

Covid-19-tartuntojen jäljittäminen

5. Kuinka paljon yhden todetun tautitapauksen aiheuttamat jäljityskustannukset ovat alueellanne olleet (kokonaisaika, sis. odotusajat/tartunta) vuoden 2021 osalta?

300 – 599 (16-24h)

6. Mikäli arvioitte alueenne keskimääräisien kustannuksien poikkeavan olennaisesti STM:n keskimääräisestä jäljittämisen arviosta (310-320 euroa/tartunta) mitkä erityispiirteet vaikuttavat arvionne mukaan tähän?

-

Mikä on alueenne lisäkustannusten prosentuaalinen osuus jäljityksen kokonaiskustannuksesta?

> 81 %

Rokottaminen covid-19-tautia vastaan

8. Kuinka paljon yhden rokotustapahtuman tuottaminen on alueellanne maksanut kaikki kulut mukaan luettuina? (Ajanvaraus, materiaalit, pistos)

11 – 15

9. Mikäli vastasitte edelliseen kysymykseen, että vähemmän kuin kuusi tai enemmän kuin kuusitoista euroa, mitkä erityispiirteet vaikuttavat arvionne mukaan tähän?

-

Mikä on alueenne lisäkustannusten prosentuaalinen osuus covid-19 rokottamisen kokonaiskustannuksesta?

> 81 %

11. Pystytekö toimittamaan valtionavustushakemuksen yhteydessä luotettavan tiedon yksityisille toimijoille luovutetuista rokoteannoksista, joiden kustannukset eivät ole jääneet hakijan vastuulle?

Ei. Rokotteet jaetaan yksityisille VSSHP:n sairaala-apteekin ja Turun kaupungin sairaala-apteekin kautta.

Covid-19-taudin sairaalahoito

Mikä on alueenne lisäkustannusten prosentuaalinen osuus covid-19 potilaan hoidon kokonaiskustannuksesta?

> 81 %

13. Pystyttekö toimittamaan valtionavustushakemuksen yhteydessä luotettavan tiedon perusterveydenhuollon vuodeosastolla covid-19-diagnoosilla hoidettujen potilaiden määrästä?

Kyllä

Huhtala Piija
Kaarinan kaupunki - Sosiaali- ja terveysjohtaja Mikko Pakarinen